

Sygn. akt II Ca 482/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSA w SO Grzegorz Ślęzak (spr.)
Sędziowie	SSO Paweł Lason SSR del. Lucyna Szafrńska
Protokolant	st. sekr. sąd. Anna Owczarska

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniego A. W. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową E. W. przeciwko M. W.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 26 kwietnia 2017 roku, sygn. akt III RC 52/17

- z apelacji powoda zmienia zaskarżony wyrok w punktach pierwszym i drugim sentencji w ten sposób, że zasądzone od pozwanego na rzecz powoda alimenty w kwocie po 500 złotych miesięcznie podwyższa do kwoty po 600 (sześćset) złotych miesięcznie;
- oddala apelację powoda w pozostałej części oraz apelację pozwanego w całości.

SSA w SO Grzegorz Ślęzak

SSO Paweł Lason SSR del. Lucyna Szafrńska

Sygn. akt. II Ca 482/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2017r. Sąd Rejonowy w Radomsku po rozpoznaniu sprawy z powództwa małoletniego powoda A. W. przeciwko M. W. o podwyższenie alimentów:

- podwyższył alimenty od pozwanego na rzecz małoletniego powoda określone ostatnio wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 15.03.2011 roku w sprawie XII C 1901/09 z kwoty po 350 złotych miesięcznie do kwoty po 500 złotych miesięcznie, poczynając od dnia 23 lutego 2017 roku;
- oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

3. nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności;
4. nie obciążył pozwanego kosztami postępowania w sprawie.

Podstawę powyższego wyroku stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

Powód A. W. ur. (...) jest synem M. W. i E. W..

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 15 marca 2011 r. w sprawie XII C 1901/09 rozwiązano przez rozwód związek małżeński E. W. i M. W.. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem stron A. W. Sąd Okręgowy w Łodzi powierzył E. W. i ustalili miejsce stałego pobytu dziecka w miejscu jej zamieszkania oraz ograniczył władzę rodzicielską M. W. nad małoletnim synem stron do współdecydowania o istotnych sprawach dotyczących dziecka, sposobu leczenia małoletniego.

Sąd Okręgowy w Łodzi zobowiązał oboje rodziców do ponoszenia kosztów utrzymania małoletniego syna stron A. W. i w ramach tego obowiązku zasądził tytułem alimentów od M. W. na rzecz A. W. kwotę po 350 zł miesięcznie płatną do 10-go każdego miesiąca do rąk E. W. jako ustawowego przedstawiciela małoletniego, z ustawowymi odsetkami od uchybienia terminowi płatności każdej z rat.

Podczas orzekania o wysokości alimentów wskazanych w ww. wyroku, powód miał 3 lata, chorował na nawrotowe zapalenie dróg moczowych. Obecnie sytuacja powoda zmieniła się ponieważ ma 8 lat jest uczniem II klasy szkoły podstawowej w S., dodatkowo uczęszcza na zajęcia piłki nożnej prowadzone w szkole oraz rozwija inne swoje zainteresowania. Małoletni cierpi na skoliozę, dlatego też uczęszcza na basen. Małoletni A. W. mieszka wraz z matką.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego E. W. wskazała, iż miesięcznie ponosi koszt ubrań dla małoletniego w wysokości 120 zł, środki higieniczne 50 zł, zabawki edukacyjne 30 zł miesięcznie, koszt leczenia małoletniego wynosi około 30 zł wraz z leczeniem stomatologicznym, składki szkolne 25 zł. wyżywienie 750 zł, 70 zł obiady w szkole, koszt basenu 80 zł miesięcznie (koszt jednego wejścia 8 zł), 50 zł treningi piłki nożnej, 60 zł za zakup sprzętu treningowego. Przypadające na małoletniego koszt utrzymania domu stanowi około 200 zł (na wskazana kwotę składa się m.in. prąd, gaz, podatek od nieruchomości, woda, śmieci). E. W. dwa razy w tygodniu zawozi syna na zajęcia piłki nożnej, dodatkowo raz w tygodniu na basen oraz inne rozrywki typu figloraj, kino, dlatego też miesięcznie przeznacza 150 zł na paliwo.

Matka powoda podczas orzekania o alimentach na rzecz syna A. W. pracowała w (...) Bank S.A. na stanowisku doradcy i zarabiała 2.059,94 zł miesięcznie, netto. Obecnie E. W. ma 40 lat, pracowała w Banku (...) i uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie 1.800 zł miesięcznie, od 2016 r. przebywa na zasiłku macierzyńskim, zaś od 27 maja 2017 r. do 30 września 2017 r. będzie na urlopie wychowawczym w celu sprawowania opieki nad małoletnim synem P. M. ur. (...) Małoletni P. cierpi na opóźnienie rozwoju ruchowego tj. zwiotczenie mięśni i asymetrię prawnej strony ciała, został skierowany do (...) w celu prowadzenia intensywnej rehabilitacji. Wydatki małoletniego A. są pokrywane z pensji powódki oraz z pieniędzy przekazywanych od dziadka w wysokości 300-350 zł miesięcznie.

Przedstawicielka ustawowa mieszka w domu wolnostojącym, wraz z synem A. oraz synem pochodzącym ze związku konkubenckiego P., konkubentem oraz ojcem. E. W. wskazała, iż jej obecny partner prowadzi działalność gospodarczą w zakresie blacharstwa. Ojciec powódki przekazuje na wspólne utrzymanie domu kwotę 200 zł.

E. W. prowadziła działalność gospodarczą - pośrednictwa ubezpieczeniowego od 4 kwietnia 2014 r. do dnia 29 grudnia 2015 r. Obecnie działalność została zlikwidowana.

E. W. posiada samochód osobowy V (...) poj. 1,4 rok produkcji 2009 r., wskazała, iż dla dzieci założyła rachunki w banku (...) i odkłada dla każdego z nich po 100 zł miesięcznie. Powódka wskazała również, iż posiada wspólny rachunek oszczędnościowy z ojcem i zgromadzili na nim 80.000 zł.

Pozwany M. W. podczas określenia wysokości alimentów wyrokiem rozwodowym pracował na (...) na stanowisku asystenta, zarabiał 1.888,24 zł netto.

Pozwany obecnie ma 38 lat, od września 2016 r. pracuje w zakładzie (...) w Ł. i uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 1.600 zł. Pozwany M. W. chorował na nowotwór złośliwy, leczyl się w systemie leczenia publicznego jak i prywatnie. W marcu 2015 r. przeszedł operację, miał 3-krotną chemioterapię. Obecnie wskazuje, iż odczuwa uporczywe bóle głowy, dlatego niejednokrotnie musi przebywać na zwolnieniu lekarskim.

M. W. zgodnie z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 21 sierpnia 2015 r. był niezdolny do pracy do 30 września 2016 r., dlatego do września 2016 r. przebywa na zasiłku i otrzymywał 1.800-1.900 zł miesięcznie. Nie posiada żadnych oszczędności, ani papierów wartościowych. M. W. posiada mieszkanie w którym mieszkał z synem oraz powódką przed rozwodem. Pozwany zaciągnął kredyt na spłatę E. W. przy podziale majątku z ratą miesięczną w wysokości 346,72 zł miesięcznie- spłata wynosiła 68.000 zł. M. W. jest właścicielem samochodu marki F. (...), rok prod. 1993, nabyty za kwotę 1.500 zł.

Rodzice pozwanego wspierają go finansowo i przekazują na jego rzecz kwotę około 500-600 zł. Na wyżywienie pozwany przeznaczą kwotę 500 zł, czynsz 300 zł, dodatkowo media 70 zł prąd, 30 zł gaz, 107 telefon, telewizja oraz Internet 110 zł, na utrzymanie samochodu pozwany potrzebuje kwotę 400 zł na benzynę, we wskazaną kwotę wliczony jest koszt dojazdu do dziecka na spotkania. Koszt dojazdu do pracy, to kwota 200 zł miesięcznie. Wizyty lekarskie raz na trzy miesiące 390 zł, ubezpieczenie kredytu 136,85 zł na rok, ubezpieczenie auta 646 zł na rok, podatek od nieruchomości 63 zł, ubranie, obuwie, środki czystości, chemia gospodarcza, dentysta, około 1.500 zł na rok.

Pozwany podniósł, iż faktycznie na utrzymanie syna przeznaczą kwotę 550 zł, gdyż 350 zł na alimenty, a pozostała kwota to koszty związane z pobytem syna u niego.

Pozwany M. W. nie ma innych dzieci na utrzymaniu poza A.. Nie pozostaje również w żadnym związku formalnym jak i nieformalnym. Kontaktuje się z synem zgodnie z orzeczeniem, z uwagi na swój stan zdrowia 2-krotnie nie mógł spotkać się z synem.

Sąd zważył, iż powództwo jest tylko częściowo zasadne i znajduje oparcie w treści art. 138 krio.

Od uprzednio ustalonych alimentów dla powoda A. W. upłynęło 5 lat. Sąd uznał, iż jest to długi okres czasu, w którym nastąpiła istotna zmiana stosunków, o której mowa w powyższym artykule wyrażająca się po stronie powoda wzrostem kosztów jego utrzymania związanych - przede wszystkim - z rozwojem, rozpoczęciem nauki w szkole podstawowej, koniecznością ponoszenia wyższych kosztów utrzymania związanych, między innymi, z wyżywieniem, zakupem pomocy naukowych, treningami piłki nożnej, basenem.

M. W. w dacie ostatniego ustalenia alimentów zarabiał ok. 1.888,24 zł netto, natomiast obecnie jak wynika z dokumentów przekazanych przez pozwanego, zmienił on pracę z powodu choroby nowotworowej i obecnie zarabia 1.600 zł miesięcznie, w utrzymaniu pomagają mu rodzice. Stan zdrowia pozwanego - od daty ostatniego ustalenia alimentów - pogorszyła się, chorował na nowotwór złośliwy. Pozwany nie posiada orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, okresowo był niezdolny do podjęcia pracy. Należy podkreślić, że możliwości to nie faktyczne uzyskiwane dochody, ale takie jakie przy dołożeniu należytej staranności możliwe są do uzyskania przez zobowiązanego. Zdaniem Sądu wprawdzie na obecną chwilę pozwany deklaruje dochody w kwocie 1.600 złotych, to jednak jego możliwości zarobkowe mogą być wyższe.

Zakres świadczeń alimentacyjnych wyznaczają z jednej strony usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, z drugiej zaś możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Współzależność między tymi czynnikami wyraża się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokojone w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Porównanie tych wartości umożliwia ustalenie, czy i w jakim zakresie potrzeby uprawnionego mogą być zaspokojone przez zobowiązanego.

Niewątpliwie, od daty ostatniego ustalenia alimentów, znacząco wzrosły koszty utrzymania A. W. i nie jest on w stanie utrzymać się samodzielnie, wymaga pomocy rodziców. Uwzględniając powyższe okoliczności w ocenie Sądu usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda zamykają się w kwocie ok. 1.100 złotych miesięcznie. Niewątpliwie bowiem, pięcioletni okres czasu od zasądzenia alimentów potrzeby powoda, poziom cen, inflacja uzasadniają i uprawdopodobniają żądanie podwyższenia alimentów. Sąd Rejonowy w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w orzeczeniu z dnia 1 czerwca 1965 r. (I CZ 135/64, niepubl.), że: różnica wieku dzieci spowodowana wpływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość renty alimentacyjnej, sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb związany z uczęszczaniem do szkoły, pobieraniem dodatkowych lekcji itp. co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków”.

Rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. W szczególnych przypadkach, gdy sytuacja dziecka tego wymaga, rodzice mają obowiązek wyzbywania się posiadanego majątku bądź jego niektórych składników, aby w ten sposób podolać ciężącemu na nich obowiązkowi alimentacyjnemu.

Samo żądanie podwyższenia alimentów nie jest niczym innym w swej istocie, jak domaganiem się pewnego świadczenia dodatkowego w stosunku do tego, które już wynika z wyroku poprzedniego, to świadczenie dodatkowa musi podlegać tym samym regułom, co świadczenie pierwotne. Wysokość alimentów ustalona w wyroku poprzednim zaspokajała większość potrzeb uprawnionego w dostatecznych rozmiarach. Jednakże zaistniałe zmiany po stronie małoletniego powoda - związane głównie z kształceniem w szkole podstawowej, treningami, i zwiększonymi kosztami utrzymania - uzasadniają podwyższenie alimentów od pozwanego w sposób wskazany w pkt 1 sentencji wyroku. Pozostałą część kosztów utrzymania powoda powinna zaspokoić jego matka, która jak dotychczas w sposób należyty wywiązuje się ze swojego obowiązku alimentacyjnego na rzecz syna.

Alimenty zasądzone od pozwanego na rzecz powoda stanowią połowę przyjętych przez Sąd kosztów jego utrzymania - Sąd ma na uwadze, że rodzice A. W. powinni w porównywalnym zakresie ponosić koszty utrzymania syna. Matka powoda obecnie przebywa na zasiłku macierzyńskimi uzyskuje 1.500 zł a pozwany obecnie uzyskuje 1.600 złotych. Sąd ma na uwadze, iż pozwany choruje, dlatego podwyższenie alimentów do kwoty po 700 zł miesięcznie mogłoby nastęrczać pozwanemu trudności, przynajmniej dopóki jego stan zdrowia się nie ustabilizuje. Powód jest młodym człowiekiem i wymaga pieczy oraz nadzoru ze strony rodziców w związku z powyższym- zdaniem Sądu I instancji - pozwany winien partycypować w kosztach utrzymania syna.

Sąd powództwo w pozostałym zakresie jako zbyt wygórowane i nieodpowiadające przesłankom z art. 138 krio oddalił.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd zaś nie obciążył pozwanego kosztami postępowania od uwzględnionej części powództwa mając na uwadze dość trudną obecnie sytuację materialną pozwanego przedstawionej w treści mniejszego uzasadnienia oraz zobowiązanie alimentacyjne, które Sąd podwyższył rozpoznając sprawę.

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Powyższy wyrok zaskarżyły obie strony.

Apelacja powoda skarży orzeczenie w części oddalającej powództwo, zarzucając mu naruszenie przepisów prawa, które mogły mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia:

a) swobodną i dowolną ocenę zebranego materiału dowodowego, co skutkowało przyjęciem, że usprawiedliwione potrzeby małoletniego A. W. mieszczą się w kwocie po 1.100 zł miesięcznie, podczas gdy powódka wykazała dokumentami w postaci imiennych faktur, zaświadczeń że potrzeby te wynoszą około 1.700 zł miesięcznie.

b) błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że pozwany ma ograniczone możliwości majątkowe i zarobkowe uzasadniające podwyższenie alimentów do kwoty po 500 zł miesięcznie, podczas gdy pozwany nie przedstawił żadnych dokumentów potwierdzających jakie ponosi koszty leczenia, czy koszty paliwa.

c) naruszenie prawa materialnego tj. art 135 §1 i 2 krio, który wskazuje, że rodzic może wykonywać swój obowiązek alimentacyjny również poprzez osobiste starania o utrzymanie i wychowanie dzieci, co skutkuje przerwaniem na drugiego z rodziców obowiązkiem finansowania w większej części niż 50%. Tymczasem w uzasadnieniu sąd wskazuje, że uzasadnione potrzeby wynoszą ok 1.100 zł miesięcznie i w połowie obarcza nimi pozwanego zasądając jedynie kwotę 500 zł miesięcznie i pomimo wykonywania bezpośredniej opieki przez matkę obciążają alimentami w większym stopniu niż pozwanego.

Apelujący wnosił o:

a) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości;

b) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Apelacja pozwanego skarży wyrok w części uwzględniającej powództwo, zarzucając mu naruszenie:

I. przepisów prawa materialnego:

- art. 135 §1 kro poprzez niewłaściwe zastosowanie co skutkowało niewłaściwym ustaleniem możliwości zarobkowych i finansowych pozwanego i uznaniem, iż pozwany jest w stanie uiszczać na rzecz powoda tytułem alimentów kwotę po 500 zł miesięcznie, podczas gdy sytuacja materialna i zarobkowa pozwanego oraz jego stan zdrowia związany z chorobą nowotworową wskazują, iż kwota ta przekracza możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego

- art. 135 §1 w związku z art. 138 kro poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i nieuwzględnienie zaistniałej zmiany możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, które uległy pogorszeniu, przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych ,

II. przepisów prawa procesowego w stopniu mającym istotny wpływ na wynik sprawy:

1. art. 233 §1 k.p.c. poprzez :

a) przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez nie wszechstronne rozważanie zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz dokonanie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego wbrew zasadom logicznego rozumowania a w konsekwencji sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że:

- pozwany jest w stanie realizować obowiązek alimentacyjny w zwiększonej wysokości, podczas gdy z treści zebranego w sprawie materiału dowodowego i przy prawidłowej jego ocenie zgodnej ze wskazanymi wyżej zasadami wynika, iż wynika, iż sytuacja majątkowa oraz zarobkowa a także zdrowotna pozwanego, który przeszedł ciężką chorobę nowotworową uległa wręcz pogorszeniu od daty ustalania alimentów, bowiem pozwany osiąga mniejsze dochody, ponosi obecnie wyższe koszty utrzymania a jego stan zdrowie pogorszył się
- możliwości zarobkowe pozwanego mogą być wyższe, w sytuacji gdy powyższe ustalenie nie odpowiada treści zebranego w sprawie materiału dowodowego, przy czym sąd powinien brać pod uwagę stan istniejący w chwili zamknięcia rozprawy i na ten moment powinien ustalić możliwości zarobkowe pozwanego a nie odnosić się do przyszłej i nieokreślonej w czasie perspektywy czasowej i poprzestać na stwierdzeniu, że jego możliwości zarobkowe mogą być wyższe

2. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie wskazanie, nie wyjaśnienie w podstawie prawnej rozstrzygnięcia, z jakich przyczyn Sąd przyjął, iż możliwości zarobkowe pozwanego mogą być wyższe.

Apelujący wnoszył o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, za obie instancje według norm prawem przepisanych oraz uchylenie rygoru natychmiastowej wykonalności

ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji Sądowi Rejonowemu w Radomsku III Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz pozostawienie temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego,

Na rozprawie przed Sądem Okręgowym przedstawicielka ustawowa powoda popierała swoją apelację, wnosząc o oddalenie apelacji pozwanego.

Pełnomocnik pozwanego popierał z kolei swoją apelację, wnosząc o oddalenie apelacji powódki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje obu stron podnoszą zarzuty: nieprawidłowej oceny dowodów, błędnych ustaleń faktycznych oraz naruszenia prawa materialnego, tj. przepisów art. 138 w zw. z art. 135 krio, przy czym apelacja pozwanego dodatkowo podnosi zarzut uchybienia przepisowi art. 328 § 2 k.p.c.

Apelacja pozwanego jest całkowicie bezzasadna, a apelacja powoda zasługuje na częściowe uwzględnienie w zakresie w jakim zarzuca, iż zaskarżony wyrok zapadł z obrazą wskazanego wyżej prawa materialnego. Podniesione bowiem w tej apelacji twierdzenia odnoszące się do rozkładu obowiązku alimentacyjnego pomiędzy obojga rodziców powoda należy rozważać w ramach zarzutu obrazy prawa materialnego, tj. art. 135 krio, a nie zarzutu błędnych ustaleń faktycznych.

Lektura materiału aktowego prowadzi bowiem do wniosku, iż – wbrew zarzutom obu apelacji – Sąd Rejonowy w sposób wszechstronny rozważył zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i dokonana przez ten Sąd ocena dowodów nie uchybia zasadom logicznego rozumowania oraz doświadczeniu życiowemu, a zatem mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów zakreślonych przepisami art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c.

Sąd I instancji nie uchybił też przepisowi art. 328 § 2 k.p.c., gdyż uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera motywy wyjaśniające w sposób wystarczający podstawę faktyczną i prawną rozstrzygnięcia.

Powyższa prawidłowa ocena dowodów doprowadziła Sąd Rejonowy do poczynienia trafnych ustaleń faktycznych tak w zakresie aktualnych usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda, których zakres jest niewątpliwie podwyższony z powodu nie tylko realizacji zainteresowań, uzdolnień i talentów uprawnionego ale również - i przede wszystkim - z powodu znacznego upływu czasu od wydania poprzedniego orzeczenia w przedmiocie obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec jego małoletniego syna A. (aktualnie ponad 6 lat), w czasie, którego uległy istotnemu zwiększeniu podstawowe usprawiedliwione potrzeby uprawnionego związane z nauką w szkole i rozwojem psychofizycznym. Za prawidłowe uznać należy także ustalenia Sądu I instancji w zakresie aktualnych zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanych do alimentacji obojga jego rodziców, a przede wszystkim pozwanego, przy czym Sąd dostrzega fakt, że pozwany przebył ciężką chorobę i w pełni nie wykorzystuje swoich możliwości zarobkowych, co powinno być traktowane jako sytuacja przejściowa, która powinna ulec zmianie przy wykazaniu odpowiednich starań przez zobowiązanego. Nie do końca jednak prawidłowe wnioski wyprowadził Sąd w zakresie rozkładu ciężaru tego obowiązku alimentacyjnego pomiędzy obojga rodziców powoda nie uwzględniając w odpowiednim stopniu przewidzianych w art. 135 § 2 krio osobistych starań matki o jego wychowanie i utrzymanie.

Sąd II instancji podziela zatem ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego w zakresie istotnej zmiany jaka nastąpiła w okresie ponad 6 lat od ostatniego orzeczenia Sądu w przedmiocie obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec jego

syna tak w zakresie zmian jakie nastąpiły w możliwościach zarobkowych i majątkowych jego rodziców jak i przede wszystkim w zakresie usprawiedliwionych jego potrzeb.

Odnosnie podnoszonego w obu apelacjach zarzutu obrazy prawa materialnego, tj. przepisów art. 135 w zw. z art. 138 krio., zarzut ten, który to każda z apelacji usiłuje wykorzystać dla własnych odmiennych wniosków, odmiennie interpretując prawidłowo ustalone przez Sąd Rejonowy fakty w zakresie skutków z nich wynikających, nie jest trafny w przypadku apelacji pozwanego a odnosi częściowy skutek z apelacji powoda.

Odnosząc się w tym zakresie do apelacji powoda, której treść sprowadza się właśnie do postawienia zarzutu obrazy art. 135 § 1 w zw. z art. 138 krio, przez ustalenie aktualnych alimentów na poziomie zbyt niskim do aktualnych usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, stwierdzić należy, że podnoszone przez przedstawicielkę ustawową koszty ponoszone przez nią w związku z utrzymaniem syna, są zbyt wygórowane i nie wszystkie z nich mogą być uznane za usprawiedliwione i udowodnione, a te określone przez sąd uznać należy za trafne, ustalone na odpowiednim poziomie odpowiadającym standardowi życia pozwanego i jego aktualnym możliwościom zarobkowym i majątkowym oraz zapewniającym utrzymanie i ustalony w sprawie rozwój powoda.

Prawidłowo – w świetle powyższych uwag - Sąd Rejonowy ustalił potrzeby małoletniego powoda na kwotę 1.100 zł miesięcznie i nie zasługuje w tym zakresie na akceptację twierdzenie apelacji jakoby te potrzeby wynosiły 1.700 zł.

Z powyższych prawidłowych – jak już wcześniej wskazano - ustaleń faktycznych Sąd Rejonowy wyprowadził jednak błędne wnioski w zakresie oceny prawnej żądania pozwu i z obrazą art. 135 § 1 i 2 krio niewłaściwie rozłożył ciężar obowiązku alimentacyjnego pomiędzy rodziców, nie uwzględniając w wystarczającym stopniu osobistych starań matki o wychowanie i utrzymanie małoletniego.

W ocenie Sądu Okręgowego, mając na względzie ustalone prawidłowo możliwości zarobkowe i majątkowe obojga rodziców powoda, usprawiedliwione potrzeby małoletniego, okoliczność, że ojciec utrzymuje kontakty z dzieckiem, zabiera je do siebie i ponosi – co nie uszło uwadze Sądu – koszty z tym związane oraz fakt, że matka świadczy stałe osobiste starania o wychowanie i utrzymanie syna, pozwany powinien być obciążony alimentami w kwocie po 600 zł miesięcznie.

Dodać należy, że to nie dochody uzyskiwane przez zobowiązanego, lecz jego możliwości w tym zakresie, są jednym z kryteriów decydujących o wysokości należnego świadczenia alimentacyjnego i alimenty ustalone w wysokości wyżej wskazanej leżą w tak rozumianych jego możliwościach zarobkowych.

Trafnie zatem zarzuca apelujący, iż dokonane zaskarżonym wyrokiem podwyższenie świadczeń alimentacyjnych z kwot po 350 złotych do kwot po 500 złotych nie odpowiada istotnej zmianie stosunków w rozumieniu art. 138 w zw. z art. 135 § 1 krio, tj. zmianie po stronie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, jaka nastąpiła od poprzedniego orzeczenia określającego zakres obowiązku alimentacyjnego między stronami i nie rozkłada właściwie obowiązku alimentacyjnego pomiędzy obojga rodziców, gdyż w wystarczającym stopniu nie uwzględnia obowiązków matki wynikających z art. 135 § 2 krio.

Podnieść jeszcze raz należy, że od poprzedniego orzeczenia alimentacyjnego upłynął okres ponad 6 lat, w czasie którego potrzeby powoda wraz z jego wzrostem uległy niewątpliwie zwiększeniu.

Powyższe rozważania, wskazujące na częściową zasadność apelacji powoda, wskazują jednocześnie na niezasadność apelacji pozwanego.

Dlatego też, uwzględniając częściowo apelację powoda, należało na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienić wyrok Sądu I instancji w zaskarżonej części i podwyższyć zasądzone nim alimenty do kwoty po 600 zł miesięcznie.

Apelacja powoda w pozostałej części podlegała oddaleniu jako nieuzasadniona na podstawie art. 385 k.p.c.

Ustalenie bowiem alimentów należnych od pozwanego w kwocie wyższej niż 600zł miesięcznie przekraczałoby granice możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego oraz usprawiedliwione potrzeby uprawnionego określone trafnie na kwotę 1.100zł. miesięcznie i nie uwzględniałoby zasady, że to oboje rodzice zobowiązani są stosownie do swych możliwości do partycypowania w kosztach utrzymania dziecka, przy oczywistym stwierdzeniu, że z uwagi na to, że matka, która świadczy osobiste starania o utrzymanie i wychowanie dziecka, powinnałożyć na jego utrzymanie środki finansowe odpowiednio mniejsze niż ojciec.

Z powyższych względów, które automatycznie wskazują na bezzasadność apelacji pozwanego, apelację tą należało w całości oddalić na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu między stronami za drugą instancję orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c.

SSA w SO Grzegorz Ślęzak

SSO Paweł Lason SSR Lucyna Szafrńska